

РЕШЕНИЕ

№ 40204

гр. София, 02.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 17.10.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Вяра Русева

Теодора Василева

при участието на секретаря Биляна Кирилова и при участието на прокурора Ивайло Занев, като разгледа дело номер **7088** по описа за **2025** година докладвано от съдия Галин Несторов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините. Образувано е по касационна жалба от Е. Д. М., ЕГН [ЕГН], чрез адв. И. Ю. – САК – особен представител, срещу Решение № 11450 от 02.04.2025 г. по адм.дело № 9822/2017 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 6-ти състав, с което е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди от Е. Д. М. срещу Министерство на правосъдието, с който се претендира заплащане на обезщетение в размер на 50 000 лева за претърпени от него неимуществени вреди по време на престоя му в помещенията за временен престой и изолация в Съдебната палата, в [населено място], [улица] периода от 28.11.2013 г. до 06.05.2017 г., с изключение на датите 16.11.2015 г., 17.11.2015 г. и 09.12.2016 г., в която част се оставя без разглеждане иска.

Касаторът /ищец в първоинстанционното производство/, обжалва съдебното решение като твърди, че същото е незаконосъобразно и иска от съда неговата отмяна като се осъди ответника да заплати обезщетение за причинени неимуществени вреди в сочения размер. Счита, че искът му е доказан по основание и размер. Според касатора съдът не е решил правилно делото от фактическа и правна страна. С доводи за неправилност на решението поради нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила както и необоснованост се иска отмяната му.

В проведеното съдебно заседание, касаторът Е. Д. М., участва лично в с.з. като иска от съда да се уважи касационната му жалба. Излага подробни съображения.

Ответникът – Министерството на правосъдието, редовно призовано, за съдебно заседание не изпраща процесуален представител, не изразява становище
Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд – София град, IV –ти касационен състав, след проверка на оспореното решение във връзка с изложените в жалбата оплаквания, както и по реда на чл.218, ал.2 от АПК, намира за установено следното:

За да постанови решението, първоинстанционен състав на АССГ установява от фактическа страна следното:

От справка, рег. № 20405/30.11.2023 г. по описа на Областна служба „Изпълнение на наказанията“ /л.40/ се установява, че в периода 28.11.2013 г. до 05.05.2015 г., Е. Д. М. е бил конвоиран до Софийски градски съд на 06.12.2013 г., 06.11.2014 г., 11.05.2015 г. и 28.05.2015 г.

От справка, рег. № 10940/28.11.2023 г. по описа на Затвора [населено място] /л.39/ се установява, че в периода от 05.06.2015 г. до 05.05.2017 г., Е. М. е получило призовки и подадено за конвой до Софийски градски съд на следните дати: 15.10.2015 г., 30.09.2015 г., 23.11.2015 г., 09.12.2015 г., 16.11.2015 г., 17.11.2015 г., 26.11.2015 г., 17.12.2015 г., 14.03.2016 г., 05.02.2016 г., 18.03.2016 г., 29.02.2016 г., 27.04.2016 г., 21.01.2016 г., 10.06.2016 г., 21.06.2016 г., 24.06.2016 г., 25.05.2016 г., 16.05.2016 г., 10.11.2016 г., 26.10.2016 г., 12.10.2016 г., 09.12.2016 г., 29.11.2016 г., 20.01.2017 г., 27.01.2017 г., 13.12.2016 г., 23.01.2017 г., 20.02.2017 г., 12.12.2016 г., 16.12.2016 г., 31.01.2017 г., 05.05.2017 г., 07.03.2017 г., 02.06.2017 г., 26.04.2017 г. и 28.04.2017 г.

От приложените по делото преписи от влезли в сила съдебни актове се установява, че е налице произнасяне за датите 16.11.2015 г., 17.11.2015 г. и 09.12.2016 г., както следва: за датите 16.11.2015 г. и 09.12.2015 г. е поставено влязло в сила решение № 2276/05.04.2023 г. по адм. дело № 11152/2015 г. по описа на Административен съд София – град, а за датата 17.11.2015 г. е постановено влязло в сила решение № 3797/05.06.2019 г. по адм. дело № 7868/2018 г. по описа на Административен съд София – град.

В писмо, рег. № 673 от 25.01.2024 г., издадено от главния директор на ГД „Охрана“ /л.49/ е посочено, че документите касаещи конвоирането на задържаните лица до 31.12.2016 г. от регионална дирекция „Охрана – С.“ не са налични, поради унищожението им в изпълнение на Правила за документооборота, деловодната и архивната дейност на Главна дирекция „Охрана“ и териториалните звена.

В писмо, рег. № 5251/25.07.2024 г. от ГДО /л.87/ е посочено, че при извършена проверка в Регионална дирекция „Охрана“ било установено, че документите, касаещи конвоирането на задържаните лица до 31.12.2017 г. не били налични, поради унищожението им с „Акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение“, рег. № 12410/11.10.2023 г. В тази връзка е посочено, че не е на разположение информация относно конвоирането на лишените от свобода по време на исковия период, в т.ч. Е. М. и И. Ц. И..

В докладна записка на Регионална дирекция „Охрана-С.“ /л.90/ е посочено, че помещенията за „временен престой и изолация“ в Съдебната палата [населено място] разполагат с коридор, санитарен възел с две отделения. Посочено е, че в помещенията /седем на брой/ е изградена система от отделни въздухопроводи, която нагнетява и отвежда въздух от всяко отделно помещение. Всяка помещение разполага с отварящ се прозорец, обезопасен с решетки и перфорирана ламарина, през които също се осъществява вентилация и въздухообмен и пропуск на естествена светлина. Отделно от горното е посочено, че във всяко помещение е инсталиран радиатор за централно парно отопление. За периода 2016 г. -2017 г. е посочено, че осигуряването на хигиенните условия в помещенията за временен престой в Съдебната палата се е

осъществявало от лишени от свобода от ЗО „К.“ към Затвора [населено място], пребиваващи на територията на Съдебната палата. Посочено е, че почистването на помещенията се извършвало ежедневно, след приключване на съдебните заседания, като контролът се извършвал от РД „Охрана“, служители на която обхождали помещенията всяка сутрин, за да проверят дали са почистени. Отбелязано е, че в този период е имало и сключен договор между стопанисващият сградата с външна фирма, осъществяваща дезинсекция и дератизация в помещенията за престой. С Писмо, рег. № 7885 от 05.11.2024 г. /л.166/, Главна дирекция „Охрана“ уведомява съда, че във връзка с изисканата с протоколно определение от 14.10.2024 г. информация от Министерство на правосъдието за извършените ремонтни дейности в помещенията за временен престой на територията на Съдебната палата в периода 28.11.2013 г.- 05.05.2017 г., препратено по компетентност на ГДО и съгласно писмо, изх. № 92-10-29/25.02.2019 г. на главния секретар на Министерство на правосъдието /л.92/, стопанисването на цялата сграда на Съдебната палата е предоставено на председателя на Върховния касационен съд, а в Министерство на правосъдието не се съхраняват документи относно проектирането, изграждането и стопанисването на сградата, включително и на помещенията за временен престой на нейна територия. В писмото е посочено също, че след извършена проверка в масивите на ГД „Охрана“ – централно управление и Регионална дирекция „Охрана - С.“ е установено, че не е налична документация за извършвани ремонтни дейности на помещенията за временен престой в сградата на Съдебната палата.

По делото е разпитан свидетелят И. Ц. И.. Заявява, че в периода м.11.2013 г. – м.05.2017 г. е посещавал помещението за престой в Съдебната палата колко 7-8 пъти, но не си спомня точния брой. Споделя, че е в затвора от 03.11.15 г. и може да свидетелства за периода от м. 11.2015 г. до 2017 г., през който е бил конвоиран многократно с Е. М.. За помещението за престой споделя, че било отвратително, нехуманно, имало прах, която не е чистена от години. Подът бил покрит с дървен ламинат, по който имало черна мръсотия трупана с години – била мазна и миришела. За стените споделя, че имало паднала мазилка, а дограмата на прозореца от бяла изглеждала кафява от мръсотия. Твърди, че в периода, за който свидетелства състоянието на помещенията било без промяна. Спомня си, че в помещението имало храчки, сополи, фасове и урина. Последно бил в помещенията за престой на Съдебната палата през 2021 г., като и към този момент състоянието на било без промяна. Свидетелят си спомня, че имало хлебарки, боклуци от храна зад парното, за което заявява, че не се ползвало, върху него уринирали, а зад него имало мухъл, паяжини, прах, чашки, обелки от храна и следи от течности, за които не знаел какви са. Споделя, че по време на престоя в помещението не можело да се пие вода и да се ходи до тоалетната. Спомня си, че тоалетна имало извън помещенията, но в момента, в който се прекрачи прага ѝ, му прилошавало от миризмата. Споделя, че тоалетната чиния била омазана с нечистотия. Споделя и че посещението на тоалетната зависело от полицаите от ГДО, които понякога не разрешавали ползването ѝ. Свидетелят споделя, че в периода 2016 г. 2017 г., Е. бил с него в първа група. Виждал го как отива на дело в СГС – с белезници на ръцете и краката, а като се връщал бил омърлушен, сдухан, намусен, депресиран, напрегнат и изнервен. Заявява, че с М. си говорели за преживяванията му в Съдебната палата, но не помнел детайли. Споделя, че чувал Е. да казва на другите лишени от свобода, че пребиваването, ходенето в ареста на [улица] преди дело представлявало изтезание, приемал го като инквизиция. Спомня си, че много пъти си говорели с ищеца за битовите условия в ареста и правата на човека - как трябвало да си търсят правата, за да се променят тези неща.

Съдът е установил фактичката обстановка въз основа на събраните в хода на административното производство доказателства:

Така постановеното решение е правилно.

Обжалваното решение е постановено след точен и обективен анализ на събраните доказателства, като едноличният състав е изпълнил задължението си в хода на съдебното производство да установи дали е налице основателна претенция за претърпени неимуществени вреди. Приетата от съда фактическа обстановка е напълно изяснена и съответства на събраните по делото писмени и гласни доказателства. Правилно съдът не е кредитирал свидетелските показания, като ги е ценил в съвкупност с писмените доказателства.

Изложените правни изводи се споделят изцяло от настоящия касационен състав на АССГ като изложените в жалбата възражения са изцяло неоснователни.

Правилно е прието, че предявеният иск за обезщетение е допустим, предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че през исковия период е претърпяло неимуществени вреди в резултат незаконосъобразна административна дейност - бездействия на длъжностни лица от администрацията (Дирекция "Управление на собствеността") на министерство на правосъдието (което е юридическото лице).

Искът, след допълнително уточняване, е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 от АПК – Министерство на правосъдието. Действително, до изменението на чл.130а на Конституцията на Република България (обн. ДВ, бр. 100 от 18 декември 2015 г.) имуществото на съдебната власт се управлява от министъра на правосъдието. Местоположението и видът на помещенията за временен престой и изолация на задържани се определят при проектирането на обектите на съдебната власт. Съгласно чл. 16, ал. 1 от Наредба № 4 от 10 януари 2008 г. за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт (Наредбата, обн., ДВ, бр. 8 от 25.01.2008 г.) инвестиционният проект на обект на съдебната власт се приема от експертен технически съвет, назначен от министъра на правосъдието. По предписанието на чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредбата, за осигуряване на безопасността и охраната в обектите на съдебната власт се обособяват и обозначават с табели зона за сигурност с ограничен достъп - за задържани и принудително доведени лица, като в тази зона се проектират и изграждат помещения за временен престой и изолация на задържани. Обезпечаване на хигиенните условия в такива помещения и поддръжката им е задължение на органите/длъжностните лица, които са отговорни за стопанисването на сградата. Съгласно чл. 388, ал. 1 от Закона за съдебната власт (в редакцията съгласно ДВ, бр. 33 от 30 април 2009 г.) министърът на правосъдието разпределя ползването на недвижимите имоти, предоставени на съдебната власт, между отделните нейни органи и може да възлага стопанисването им на административните им ръководители. По чл. 22, т. 3 от Устройствения правилник на Министерството на правосъдието (Правилник/а, в редакцията преди изм. ДВ, бр. 54 от 2018 г., в сила от 29.06.2018 г.), Дирекция "Управление на собствеността", която е част от общата администрация на министерството съгласно чл. 18, т. 4 от Правилника, осигурява поддържането и ремонта на предоставените му недвижими имоти и движими вещи. Съгласно чл. 22, т. 5 от Правилника (в посочената редакция) тази дирекция организира и осигурява почистването и отговаря за санитарно - хигиенните условия в административните сгради на министерството и прилежащите им терени.

При съвкупната преценка на доказателства АССГ е формирал правилен и обоснован извод, че са недоказани елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл. 1 от ЗОДОВ. Според разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административните органи и длъжностни лица, като тежестта на доказване е оставена на ищеца. Основателността на такъв иск предполага предварително установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен

административен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт, действие или бездействие да са при и по повод изпълнение на пряка административна дейност; да е отменен по съответния ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. При липсата на който и да било от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата или общините по посочения в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ред. Следва да се има предвид, че исковите са предявени преди приемане на измененията в ЗИНЗС, конкретно част Шеста „Защита срещу изтезания, жестоко, нечовешко или унизително отношение“ (в сила от 01.05.2017 Г.) и съответно са по реда на ЗОДОВ.

Действително, отговорността на държавата и общините за причинените вреди по чл. 1 от ЗОДОВ е обективна и безвиновна, което означава, че не е необходимо ищецът да доказва вина от страна на длъжностното лице. Обективният характер на отговорността означава, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са причинени виновно от тях, което отличава този вид отговорност от деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД. При всички положения обаче последица от незаконосъобразната дейност следва да са настъпилите вреди, за да се ангажира отговорността на държавата. Ищецът е този, който в процеса следва да докаже настъпването на вреди, както и причинната връзка между тях и незаконосъобразните актове, действия или бездействия на административния орган или длъжностни лица. В конкретния случай по делото, ищецът следваше да докаже по безспорен начин претърпяване на твърдените от него в исковата молба вреди от неимуществен характер.

В конкретния случай е установено, че не са налице незаконосъобразни бездействия от страна на ответника. Ищецът не ангажира каквито и да било доказателства, че предвидените условия на настанените в помещения за временен престой и изолация, които са посочени в Закона за изпълнение на наказанията и правилника му за приложение, с които нормативни актове също така се урежда и правното положение на задържаните лица, не са му били предоставени.

След подробния правен анализ на събраните по делото писмени доказателства съдът в решението си формира окончателен извод, че не са установени по безспорен начин на кои дати ищецът е бил конвоиран в помещенията за престой и изолация в сградата на Съдебната палата. От представената по делото справка № 10940/28.11.2023 г. се установява, че Е. М. е получил призовки от СГС и е подаден за конвой на следните дати: 15.10.2015 г., 30.09.2015 г., 23.11.2015 г., 09.12.2015 г., 16.11.2015 г., 17.11.2015 г., 26.11.2015 г., 17.12.2015 г., 14.03.2016 г., 05.02.2016 г., 18.03.2016 г., 29.02.2016 г., 27.04.2016 г., 21.01.2016 г., 10.06.2016 г., 21.06.2016 г., 24.06.2016 г., 25.05.2016 г., 16.05.2016 г., 10.11.2016 г., 26.10.2016 г., 12.10.2016 г., 09.12.2016 г., 29.11.2016 г., 20.01.2017 г., 27.01.2017 г., 13.12.2016 г., 23.01.2017 г., 20.02.2017 г., 12.12.2016 г., 16.12.2016 г., 31.01.2017 г., 05.05.2017 г., 07.03.2017 г., 02.06.2017 г., 26.04.2017 г. и 28.04.2017 г. За датите 16.11.2015 г., 17.11.2015 г. и 09.12.2015 г. има произнасяне с влезли в сила съдебни актове, поради което съдът не следва да ги обсъжда и това обосновава недопустимост на исковата претенция. За всички останали дати, включени в справката от посочените в нея обстоятелства не се доказва дали след като е получил призовки и е подаден за конвоиране, Е. М. действително е конвоиран или не на всяка от тези тези дати, в случай че е бил възпрепятстван. Въпреки усилията на съда да се сдобие с конкретна информация, за да формира обоснован извод по този въпрос, е информиран с писмо, рег. № 5251/25.07.2024 г. от ГДО /л.87/, че документите, касаещи конвоирането на

задържаните лица до 31.12.2017 г. не били налични, поради унищожението им с „Акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение“, рег. № 12410/11.10.2023 г. Същевременно, ищецът М. не ангажира писмени доказателства, в т.ч. протоколи от съдебни заседания в сградата на Съдебната палата, за всяка от посочените дати, за да докаже твърденията си. Сочи се основателно, че на всяка от посочените дати ищецът е конвоиран и престоял в съответните помещения за кратко и не се установяват твърдените незаконосъобразни бездействия на Министерство на правосъдието по поддържане на условията в конкретните помещения, на посочените дати.

По делото не се установява неизпълнение на законови задължения, в следствие на което да са претърпени вреди, които са в пряка и непосредствена последица от неизпълнението.

По изложените съображения съдът счита, че при постановяване на обжалваното решение не са допуснати сочените в касационната жалба нарушения, съставляващи касационно основание по чл.209, т.3 АПК.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че не са налице незаконни действия/бездействия от страна на ответника, което е първата от кумулативно предвидените в разпоредбата на чл. 1 от ЗОДОВ предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за вреди. Правилно се приема, че ищецът не е успял да докаже какви са конкретно нанесените му вреди от престоя в помещенията на Съдебната палата, които да ангажират отговорността на ответника по смисъла на чл. 1 от ЗОДОВ, не са представени и доказателства да му е причинено и физическо страдание или унижение на човешкото достойнство, докато е пребивавал в процесното помещение. Всички тези изводи са направени след подробен и правилен анализ на всички събрани по делото писмени и гласни доказателства като са направени точни и кореспондиращи на същите фактически установявания и правни изводи въз основа на същите. Правилно е прието, че е налице недоказаност на незаконосъобразно бездействие на ответника в същите помещения за престой и изолация като са постановени е решение № 3797/05.06.2019г. по адм.д. № 7868/2018г. по описа на АССГ, оставено в сила при касационното му обжалване от тричленен състав на АССГ и решение № 2276/05.04.2023 г. по адм. дело № 11152/2015 г. по описа на Административен съд София – град за аналогична претенция, между същите страни, но касаеща конкретни дати от процесния период, очертан от ищеца по настоящото дело.

От настоящия състав на съда се споделя крайният извод за недоказване на кумулативните предпоставки по чл. 1 от ЗОДОВ, поради което искът действително е изцяло неоснователен и като такъв правилно е отхвърлен изцяло по основание и размер като в частта на датите от исковия период, за които има влезли в сила решения е оставен без разглеждане като недопустим.

По изложените съображения обжалваното решение като правилно следва да бъде оставено в сила. От ответната страна не е направено искане за присъждане на разноски, поради което такива не следва да се присъждат.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд – София град, 4-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 11450 от 02.04.2025 г. по адм.дело № 9822/2017 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 6-ти състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: